

Til: Miljøverndepartementet
Fra: SFT
Dato: 12.04.05

Statens forurensningstilsyn
Postboks 8100 Dep, 0032
Oslo
Besøksadresse: Strømsveien
96

Unntatt offentlighet iht offentlighetsloven § 5.2

Telefon: 22 57 34 00
Telefaks: 22 67 67 06

Forslag til utlysning i 19. runde

SFTs vurderinger av blokkene

OEDs forslag til utlysninger i 19. runde omfatter [] blokker som ligger i et område som det nå utarbeides en helhetlig forvaltningsplan for. Denne planen skal legges frem for Stortinget i vårsesjonen 2006. Forvaltningsplanen for Lofoten-Barenshavet skal blant annet etablere forvaltningsmål og miljøkvalitetsmål og gi "kjøreregler" for ny aktivitet i området som sikrer at sårbare miljøressurser ikke skades.

Nedenfor gir vi en generell vurdering av blokkene basert på beliggenhet. Deretter grupperes blokker i kategorier etter sårbarhet. []

Blokker på dypt vann

Boring på dypt vann skaper spesielle utfordringer ved fare- og ulykkessituasjoner fordi petroleumsstrømmen i enkelte situasjoner vil kunne blandes inn i vannmassene eller innlagres i sprangsjikt på en helt annen måte enn på grunt vann. For disse blokkene må det tas spesielle hensyn til at det kan oppstå skader på plankton, fiskeegg og -larver ved en utblåsning.

[]

Blokker i eller nær kyststrømmen

Kyststrømmen går fra Skagerrak og opp langs hele norskekysten til Barentshavet. Utstrekningen i bredde og dyp varierer i løpet av året og mellom år. Kyststrømmen er betydelig mer forurenset enn vannet i de åpne havområdene utenfor, og har med seg forurensning fra hele Atlanterhavskysten av Europa og Østersjøen. Dette dreier seg om alle typer forurensning, inkludert olje og radioaktive forbindelser. Disse forurensningene vil i betydelig grad avsettes i kystområdene og mye vil tas opp i organismer. Et eksempel er technetium fra Sellafield som vi nå finner i tang og bunnorganismer langs hele kysten. Enkelte områder langs kysten er sterkt forurenset fra lokale kilder (PAH, tungmetaller) og skipstrafikk (olje, organotinn).

Et annet moment med blokker nær land er at en utbygging vil kunne bidra til forsuring i utsatte områder på land. For de mest kystnære blokkene bør det derfor stilles krav om bruk av elektrisitet fra land eller andre tiltak som kan fjerne eller redusere forsuringsskade dersom de lyses ut.

Olje- og energidepartementet, Miljøverndepartementet og Fiskeridepartementet opprettet i september 2003 en arbeidsgruppe som skulle se på petroleumsaktivitet i kystnære områder. Denne gruppen kom ikke frem til et omforent "akseptert risikonivå" med dertil hørende akseptkriterier, blant annet på grunn av liten tid. Det er ønskelig at dette arbeidet videreføres

Gruppen konkluderte imidlertid med at miljøutfordringene knyttet til petroleumsvirksomhet i de kystnære områdene er større enn for virksomheten lenger ute. Utfordringene er spesielt knyttet til at aktiviteten vil foregå i den norske kyststrømmen hvor det finnes sentrale gyteområder for flere av Norges viktigste kommersielle fiskebestander. Kyststrømmen i seg selv er den dominerende transportåren for gyteproduktene. Videre er avstanden til miljøfølsomme områder ved og på kysten kort. Muligheten for påvirkning fra eventuelle utslipp blir tilsvarende stor, mens tidsvinduene for avbøtende tiltak derimot kan være begrenset.

SFT, Direktoratet for naturforvaltning og Fiskeridirektoratet anbefalte i arbeidsgruppens rapport at petroleumsaktivitet i kystnære områder ikke tillates. Dette ble begrunnet med dagens kunnskapsnivå om sårbare ressurser og konflikt med fiskeriinteressene.

På grunn av kort drivtid til miljøfølsomme områder/ressurser vil blokker nær land stille særlig store krav til beredskap. Eventuelle akutte utslipp av olje vil kreve rask responstid og effektive beredskapstiltak. Bruk av dispergeringsmidler for å bekjempe forurensningen kan bli aktuelt for å hindre at større strandområder blir forurenset og for å redusere skadepotensialet for sårbar sjøfugl. Kunnskapene om effektene av dispergert olje i kystnære farvann er imidlertid mangelfull. Likeledes mangler det operativ erfaring knyttet til denne typen tiltak.

[]

Ved oppstart av petroleumsvirksomhet i områder nær land, er det et særlig behov for oppdatert og relativt detaljert kunnskap om naturmiljøet i influensområdene langs kysten. Dette er et nødvendig grunnlag for å kunne planlegge og sette rammer for både undersøkelser, drift, beredskap og miljøovervåking.

Blokker i områder med korallrev

Det oppdages stadig flere korallrev langs kysten. Korallene er særlig knyttet til strømrrike områder som Eggakanten og fjellformasjoner andre steder på sokkelen. Korallrevene er økologisk meget viktige, og kan i artsrikdom sammenliknes med regnskogene. De er også svært viktige oppvekst- og beiteområder for mange fiskeslag. Havforskningsinstituttet har anslått at mer enn halvparten av alle korallrev utenfor kysten er ødelagt eller betydelig skadet av bunntråling og ankring. I forbindelse med petroleumsvirksomhet kan de skades av ankring, anleggsvirksomhet på sjøbunnen, rørlegging og nedslamming. Det bør derfor stilles krav om bunnkartlegging før det planlegges utbygging og drift av petroleumsinnretninger i områder hvor det er/kan være koraller, og innretningene må plasseres slik at de ikke skader korallrev verken fysisk eller ved

nedslamming. Det siste vil særlig gjelde utslipp av boreslam og sandspyling og steindumping ved rørlegging.

Blokker i området Lofoten-Barentshavet

Det pågår for tiden et interdepartementalt arbeid med å etablere en forvaltningsplan for området. Denne planen skal sikre at sårbare ressurser ikke skades og gi "kjøreregler" for næringsaktivitet som reduserer eventuell konflikt. Som en del av arbeidet med planen skal delområder som er særlig sårbare og områder hvor det kan være konflikt mellom forskjellige interesser identifiseres. Dette vil danne et vesentlig grunnlag for forvaltningsplanen. Videre skal det utarbeides miljøkvalitetsmål og forvaltningsmål for havområdet, i tillegg til at det skal identifiseres kunnskapshull som er av vesentlig betydning for å kunne vurdere konsekvensene av aktivitet i området.

[]

I de foreløpige arbeidet med underlaget for forvaltningsplanen er Lofoten-Tromsøflaket identifisert som det aller mest sårbare området, både med hensyn til naturressurser og kommersielle fiskebestander. Dette området omfatter hele eller deler av petroleumsprovinserne Nordland VI, Nordland VII, Troms II og Troms III.

[]